

Zaburzenia i trudności seksualne u kobiet i dziewcząt

Przewodnik dla psychologów i psychoterapeutów

Spis treści

PRACA SEKSUOLOGICZNA Z NASTOLATKĄ	5
Zaburzenia emocjonalne i depresyjne u dziewcząt wywołane okresem dojrzewania	6
Dysforia płciowa i zaburzenia identyfikacji płciowej u nastoletniej osoby	21
PRACA SEKSUOLOGICZNA Z KOBIETĄ	43
Zaburzenia orgazmu i problemy ze współżyciem wśród kobiet – współpraca interdyscyplinarna i wsparcie fizjoterapeuty uroginekologicznego	44
Zaburzenia orgazmu u kobiety w średnim wieku	52
Dyspareunia – jak powinna wyglądać współpraca ginekologa, seksuologa i psychoterapeuty w terapii kobiety, która odczuwa ból podczas stosunku?	67
Przemoc seksualna w związku	83
CIAŻA I PORÓD	93
Problemy seksualne kobiet po ciąży i porodzie – strategię postępowania na przykładzie studium przypadku	94
Depresja poporodowa	111
Zespół stresu pourazowego (PTSD) po porodzie	125

PRACA
SEKSUOLOGICZNA
Z NASTOLATKĄ

Zaburzenia emocjonalne i depresyjne u dziewcząt wywołane okresem dojrzewania

dr n. med. Paulina Jaworska-Andrzejewska

Zakres pojęcia

Dorastanie to długi i wewnętrznie zróżnicowany okres między przełomem 10. i 12. r.ż. a 20. r.ż. Można go podzielić na wczesne i późne dorastanie, którego umowna granica przebiega około 16.–17. r.ż. Okres dorastania to okres przejściowy, w którym dziecko pod względem fizycznym, intelektualnym i emocjonalnym ma stać się dorosłym człowiekiem. We wczesnej fazie dorastania zachodzą liczne i intensywne zmiany we wszystkich dotychczasowych obszarach funkcjonowania dziecka (Bardziejewska, 2005). Adolescencja jest okresem intensywnego rozwoju i przemian w życiu każdego człowieka. Przemiany te obejmują takie aspekty, jak: funkcjonowanie społeczne, emocjonalne, poznawcze, kształtowanie się obrazu ciała, rozwój psychoseksualny, procesy separacji i indywiduacji. W okresie tym tworzą się i zostają utrwalone podstawy tożsamości oraz dojrzałego funkcjonowania (Żechowski, 2012).

Niemniej jednak liczba najmłodszych z problemami psychicznymi rośnie w zastraszającym tempie. Specjaliści zauważają, że jest to duży problem. Badacze zauważają, że depresja dotknie nawet 5% nastolatków, co oznacza, że w przeciętnej trzydziestoosobowej klasie dwie osoby mogą cierpieć z powodu depresji (Ambroziak, Kołakowski, Siwek, 2018).

To wszystko sprawia, że okres ten należy uznać za kryzysowy, tzn. z jednej strony – pełny możliwości i potencjału do zmiany (rozwoju), ale również obciążony szeregiem czynników ryzyka i trudności. Specjaliści jednoznacznie wskazują, że liczba najmłodszych z problemami psychicznymi rośnie w zastraszającym tempie. W wieku rozwojowym, trudności emocjonalne ma co trzeci młody człowiek. Wśród najczęściej zgłaszanych trudności znajdują się problemy w relacjach z innymi, obniżony nastrój, zaburzenia w zakresie zachowania, tendencje samouszkodzające i suicydalne.